

สภาพและปัญหาการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
Condition and Reading Problems of Students in Kamphaeng Phet Rajabhat University

จันทิมา เทศรัักษ์¹ ปติญญา แวงวรรณ² อภิรัตน์ นवलจันทร์³ และอรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์⁴
Jantima Thettarak¹ Patinya Wengwong² Aphirat Nunjan¹ and Arunlak Rattanapun²

^{1, 2, 3} นักศึกษาโปรแกรมบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

⁴ อาจารย์ประจำโปรแกรมบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาภาคปกติ จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการอ่านของนักศึกษาโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านระยะเวลา รองลงมาคือ ด้านวัตถุประสงค์ และด้านสถานที่ ค่าเฉลี่ยสูงสุดรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อ่านบันเทิง เนื้อหาเกี่ยวกับอาหาร นิยาย เว็บไซต์และออนไลน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน อ่านเพื่อความบันเทิงและผ่อนคลาย อ่านเมื่อมีเวลาว่าง และอ่านที่บ้านหรือหอพัก 2) ปัญหาการอ่านของนักศึกษาโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านเนื้อหา รองลงมาคือ ด้านประเภทสื่อ และด้านระยะเวลา ค่าเฉลี่ยสูงสุดรายข้อพบว่า ไม่ได้กำหนดเนื้อหาอ่านในแต่ละครั้งและเนื้อหาที่อ่านส่วนใหญ่มาจากอินเทอร์เน็ตไม่มีความน่าเชื่อถือ ทำให้ตัดสินใจเลือกอ่านยากมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน การเข้าใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องมีสัญญาณอินเทอร์เน็ต ไม่มีความพร้อมในการอ่านทำให้ไม่ได้ความรู้ มีการจำกัดเวลาในการอ่าน และสถานที่ใช้อ่านมีเสียงดังรบกวนในขณะที่อ่าน

คำสำคัญ: การอ่าน / พฤติกรรมการอ่าน / ปัญหาการอ่าน / นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Abstract

The objective of this study were to condition and reading problems of Kamphaengphet Rajabhat University students. Sample consisted of 360 students. The tools used consisted of questionnaires. Data were analyzed using software processed by computer and the statistics used were frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation. The research results revealed that: 1) the reading condition of all students was at a high level. It was found that the duration of time was the highest average, followed by objective and place. When considering the mean of each item, entertainment readings, food content, fiction, websites and online are the same average, read for entertainment and relaxation, read when free time and read at home or dorm. 2) The students' reading problems were at a moderate level. The highest mean is content, followed by media category and period. When considering the mean of each item, it was found that content is it does not define the content before reading each time, and content read from the Internet is not reliable, access to electronic media requires internet, the purpose is no readiness to read, not knowledge, duration is limited time to read and location is noisy while reading.

Keyword: reading / reading behavior / reading problem / Kamphaengphet Rajabhat University

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านมีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก และยังเป็นหัวใจสำคัญทางการสื่อสาร การอ่านนั้นช่วยทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ในการเรียนรู้นั้นไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้อันเป็นวิชาการ และการเรียนรู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ การรับรู้ความหมายของสารจากลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจและรับรู้ความหมายของเรื่องราวที่อ่านได้ (บุญศิริ ภิญาธินันท์, 2546, หน้า 1) การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเองทางการศึกษา อาชีพ คุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ และสนองความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ เพื่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542, หน้า 11) โดย การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยในเรื่องการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมการอ่านช่วยให้มีการ พัฒนาปรับเปลี่ยน บุคลิกภาพและการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านตั้งแต่เด็กเริ่มจากครอบครัว เพื่อเกิด การเรียนรู้ทางภาษา ทักษะทางการสื่อสาร และการอ่านยังตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ทั้งทางด้านความ มั่นคงในอาชีพการงาน การยอมรับจากสังคมสูงสุดของความต้องการคือ ความสำเร็จในชีวิต ช่วยเสริมสร้างมนุษย์ สัมพันธ์ที่ดี มีความมั่นใจ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี การอ่านเป็นพฤติกรรมทางการใช้ภาษาที่มีลักษณะเฉพาะไม่ เหมือนการพูด การฟัง การเขียน หัวใจในการอ่านจึงอยู่ที่ความเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏในข้อความ (โกชัย สาริกบุตร, 2547, หน้า 3) และจากการสำรวจพบว่า คนไทยส่วนมากยังไม่มีการอ่าน ในปี พ.ศ. 2546 และปี พ.ศ. 2548 สำรวจพฤติกรรมการอ่านของประชากรโดยเน้นว่า “การอ่าน” มีความรวมถึงการอ่านหนังสือทุก ประเภทและการอ่านจากอินเทอร์เน็ตด้วย คนไทยมีพฤติกรรมการอ่านเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2548 (สำนักงานสถิติ แห่งชาติ, 2546, หน้า 14) สาเหตุที่คนไทยมีนิสัยการอ่านลดลงเกือบทุกช่วงวัย โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์มักอยากรู้อยากเห็นมักจะชอบอ่าน แต่มีหลายคนที่ไม่ชอบอ่าน ซึ่งอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ ได้แก่ ไม่ได้รับการปลูกฝัง ให้รักการอ่าน อ่านไม่ออกเลยทำให้ไม่ชอบอ่าน สนใจสิ่งอื่น ๆ มากกว่าการอ่าน ไม่มีสถานที่อ่านที่เหมาะสม เป็นต้น (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542, หน้า 26-28) และยังพบว่าคนไทยส่วนใหญ่มีความบกพร่องทางการอ่าน ปัญหา ที่เราพบมากที่สุดในปัจจุบันคือ ขาดนิสัยรักการอ่าน ไม่ได้รับแรงจูงใจจากบุคคลรอบข้าง รวมถึงสื่อเทคโนโลยีด้าน ต่างๆ ในยุคปัจจุบัน เช่น โทรทัศน์ วีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน ซึ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และทราบ ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ได้อย่างสะดวกรวดเร็วจึงทำให้สูญเสียเวลาที่สมควรจะได้อ่าน ในปัจจุบันเทคโนโลยีทางการ สื่อสารเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้ชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น และทำให้มีการเรียนรู้หลากหลายช่องทางทำให้พฤติกรรมการอ่านและการเรียนรู้ของผู้ใช้เปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีรวมถึงพฤติกรรมการอ่านของ นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยเช่นกัน

จากการเปลี่ยนแปลงด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและพฤติกรรมการเรียนรู้ในปัจจุบันและรัฐบาลมี นโยบายส่งเสริมให้ประชาชนรักการอ่านอย่างจริงจังเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 มีมติคณะรัฐมนตรีให้การส่งเสริม การอ่านเป็นวาระแห่งชาติโดยกำหนดให้วันที่ 2 เมษายนของทุกปีเป็นวันรักการอ่าน และให้ปี 2552 – 2561 เป็น ทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศรวมทั้งให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาสภาพและปัญหาการอ่านของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อใช้เป็นแนว ทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษา ซึ่งจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ การพัฒนานักศึกษาให้มีความรักการอ่าน รู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอด ชีวิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการอ่าน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาปัญหาการอ่านของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาสภาพและปัญหาการอ่านของนักศึกษา ที่กำลังศึกษาใน มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดยมีขอบเขตดังนี้

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 5,663 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) รวมทั้งสิ้นจำนวน 360 คน

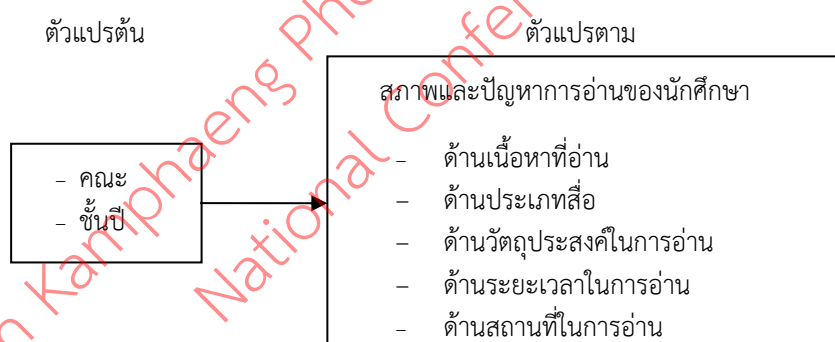
ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ คณะ ชั้นปีการศึกษา
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหาการอ่านของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. สภาพการอ่าน จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาที่อ่าน ด้านประเภทสื่อ ด้านวัตถุประสงค์ในการอ่าน ด้านระยะเวลาในการอ่าน ด้านสถานที่ในการอ่าน
2. ปัญหาการอ่าน จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาที่อ่าน ด้านประเภทสื่อ ด้านวัตถุประสงค์ในการอ่าน ด้านระยะเวลาในการอ่าน ด้านสถานที่ในการอ่าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 สํารวจข้อมูลเบื้องต้นเพื่อศึกษาประเด็นสภาพและปัญหาของการอ่าน
- ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพและปัญหาการอ่านของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดยใช้แบบสอบถามแจกนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรทั้ง 5 คณะ ที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 360 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพการอ่าน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาการอ่าน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

- 1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสภาพและปัญหาการอ่านเพื่อกำหนดขอบเขต และแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล
- 2) สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตของเนื้อหา
- 3) นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา
- 4) นำเครื่องมือไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- 5) นำเครื่องมือมาเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ
- 2) สภาพและปัญหาการอ่าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

สภาพการอ่านของนักศึกษาพบว่า มีสภาพการอ่านโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านระยะเวลา ($\bar{x} = 4.02$) รองลงมาคือด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{x} = 3.99$) และด้านสถานที่ ($\bar{x} = 3.83$) ตามลำดับ เมื่อจำแนกเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า

- 1) ด้านเนื้อหา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ชอบอ่านเนื้อหาประเภทบันเทิง รองลงมาคือ เนื้อหา กึ่งวิชาการ และวิชาการ ตามลำดับ ส่วนรายละเอียดของเนื้อหาพบว่า อ่านเนื้อหาที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับอาหาร รองลงมาคือ การ์ตูน/นวนิยาย และสุขภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ชอบอ่านเนื้อหาที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับธุรกิจ/การลงทุน
- 2) ด้านประเภทสื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นนิยาย รองลงมาคือ เรื่องสั้น/การ์ตูน และหนังสือเรียน ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์พบว่า อ่านสารสนเทศจากเว็บไซต์และออนไลน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ รองลงมาคือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และกฤตภาคออนไลน์ ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์
- 3) ด้านวัตถุประสงค์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เพื่อความบันเทิงและผ่อนคลาย รองลงมาคือ เพื่อนำความรู้มาอ่านเพิ่มเติมจากการเรียนรู้ และเพื่อหาสาระความรู้ ตามลำดับ
- 4) ด้านระยะเวลา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อ่านเมื่อมีเวลาว่าง รองลงมาคือ อ่านเมื่ออยากรู้หรือสนใจและอ่านเฉพาะเสาร์ - อาทิตย์ ตามลำดับ
- 5) ด้านสถานที่ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อ่านที่บ้านหรือหอพัก รองลงมาคือ อ่านจากโทรศัพท์มือถือและอ่านในห้องสมุด ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ อ่านที่ร้านหนังสือ

ปัญหาการอ่านของนักศึกษา พบว่า มีปัญหาการอ่านโดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.24$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านเนื้อหา ($\bar{x} = 3.49$) รองลงมาคือ ด้านประเภทสื่อ ($\bar{x} = 3.38$) ด้านระยะเวลา ($\bar{x} = 3.83$) ด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{x} = 3.35$) และด้านสถานที่ ($\bar{x} = 2.60$) ตามลำดับ เมื่อจำแนกเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า

- 1) ด้านเนื้อหา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่ได้กำหนดเนื้อหาก่อนอ่านในแต่ละครั้ง และเนื้อหาที่อ่านส่วนใหญ่มาจากอินเทอร์เน็ตไม่มีความน่าเชื่อถือ ทำให้ตัดสินใจเลือกอ่านยากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ รองลงมาคือ เนื้อหาที่อ่านไม่เป็นปัจจุบัน และเนื้อหาไม่ต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ และเนื้อหาที่อ่านยากเกินไปทำให้เข้าใจยาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ
- 2) ด้านประเภทสื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเข้าใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องมีสัญญาณอินเทอร์เน็ต รองลงมาคือ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีการเข้าใช้ที่ซับซ้อนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ และสื่อมีหลายประเภททำให้มีการตัดสินใจเลือกอ่านยาก ตามลำดับ

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

- 3) ด้านวัตถุประสงค์พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่มีความพร้อมในการอ่านทำให้ไม่ได้ความรู้ รองลงมาคือ กำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่านไม่ชัดเจน และไม่มีเป้าหมายในการอ่านที่แน่นอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขาดสมาธิในการอ่าน
- 4) ด้านระยะเวลา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการจำกัดเวลาในการอ่าน รองลงมาคือ ไม่สะดวกอ่านตามระยะเวลาที่กำหนด และไม่มีความสะดวกในการอ่าน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ วางแผนด้านระยะเวลาไม่เหมาะสม
- 5) ด้านสถานที่ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีเสียงดังรบกวนในขณะที่อ่าน รองลงมาคือ แสงสว่างในโทรศัพท์มือถือไม่เพียงพอในขณะที่อ่าน และสถานที่ให้บริการการอ่านไม่เหมาะสมหรือไม่อ่าน เช่น ที่บ้าน ห้องสมุด ร้านขายหนังสือ เป็นต้น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ บรรยากาศไม่เอื้ออำนวย เช่น ร้อนเกินไป เย็นเกินไป ทำให้ง่วงนอนหรือไม่อยากอ่าน

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร คณะผู้วิจัย อภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

สภาพการอ่านการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร พบว่า มีสภาพการอ่านโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนเนื้อหาที่อ่านพบว่า ชอบอ่านบันเทิง กึ่งวิชาการ และวิชาการ ตามลำดับ ชอบอ่านเนื้อหาที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับอาหาร รองลงมาคือ การ์ตูน/นวนิยาย และสุขภาพ ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับธุรกิจ/การลงทุนจะมีค่าน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพฤติกรรมการอ่านหนังสือส่วนใหญ่จะอ่านในเวลาว่าง บางคนที่มีนิสัยรักการอ่าน หากมีความรู้สึกเครียดจากการอ่านหนังสือเพื่อความรู้ มักจะอ่านหนังสือประเภทเบาสมองเพื่อการพักผ่อน และการได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ กระตุ้นให้สนใจอ่านมากขึ้น จึงสนใจที่จะอ่านหนังสือประเภทให้ความบันเทิงเป็นหลัก สอดคล้องกับด้านระยะเวลาพบว่า อ่านเมื่อมีเวลาว่าง รองลงมาคือ อ่านเมื่ออยากรู้หรือสนใจ และอ่านเฉพาะเสาร์-อาทิตย์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของก้องกานัน (2552, บทคัดย่อ) ที่พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร เพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้ และความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน และจากการสำรวจการอ่านหนังสือของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2556, หน้า 3) ที่พบว่า กลุ่มเด็กและเยาวชนเกือบทั้งหมดของการอ่านในกลุ่มนี้ชอบอ่านหนังสือประเภทการ์ตูน/นิยายภาพ และคู่มือเตรียมสอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศูนย์วิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและธุรกิจ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการอ่านและซื้อหนังสือของคนไทยพบว่า การอ่านหนังสือของคนไทยเป็นการอ่านเพื่อฆ่าเวลาในช่วงสั้นๆ หรืออ่านเป็นงานอดิเรก ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลในการอ่านหนังสือคือ อ่านเพื่อความสนุก เพลิดเพลินและเพิ่มพูนความรู้ และยังสอดคล้องกับด้านวัตถุประสงค์คือ อ่านเพื่อความบันเทิงและผ่อนคลาย รองลงมาคือ เพื่อนำความรู้มาอ่านเพิ่มเติมจากการเรียนรู้ และเพื่อหาสาระความรู้ ประเภทเนื้อหาที่ชอบอ่านอันดับหนึ่งคือ การ์ตูน/นิยายภาพ รองลงมาคือ สุขภาพ/อาหาร นอกจากนี้ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือ (2560) พบว่า การอ่านหนังสือเป็นเหมือนกับการออกกำลังกายทำให้สมองของเราได้คิดและได้ทำงานตลอดเวลา ซึ่งจากการศึกษาพบว่า การกระตุ้นการทำงานของสมองอย่างสม่ำเสมอจะช่วยชะลอและป้องกันการเป็นโรคอัลไซเมอร์และช่วยพัฒนาเรื่องการจัดจำได้ และหนังสือบางประเภท เช่น นวนิยายจะช่วยให้เราสามารถฝึกฝนทักษะในการจดจำ การคิดเชิงวิเคราะห์และช่วยให้สมองที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจดจำได้ทำงานเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับที่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชรชอบอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นนิยายมากที่สุด รองลงมาคือ เรื่องสั้น/การ์ตูน และหนังสือเรียน ดังที่พรพิรุณ หุ่นรอด (2559, หน้า 31) ได้กล่าวว่านิยายหรือนวนิยายเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่งที่มีประโยชน์และคุณค่าในตัวด้านการให้ความบันเทิง ความเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย และความสุขสนุกสนาน ตลอดจนสาระความรู้ที่สอดแทรกในเนื้อหารวมทั้งมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของผู้อ่านได้ หากการใช้นิยายหรือนวนิยาย มาเป็นช่องทางหนึ่งที่จะดึงดูดให้คนไทยมีแนวโน้มในการอ่านหนังสือมากขึ้น โดยการสร้างสรรค์หรือปรับเปลี่ยนรูปแบบเนื้อหาด้วยการสรรหาแนวคิดการวางพล็อตเรื่องใหม่ๆ มาเป็นเรื่องราวก็อาจจะทำให้พฤติกรรมการอ่านของคนไทยเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ชอบอ่านพบว่า อ่านสารสนเทศจากเว็บไซต์และออนไลน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และกฤตภาคออนไลน์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันสารสนเทศจากเว็บไซต์ ออนไลน์และ

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลที่ไม่มีขีดจำกัดที่ทุกคนสามารถอ่านได้ตามความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพรรณ จันทร์แดง (2556, หน้า 2-11) ที่ศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนิสิตระดับปริญญาตรีพบว่า นิสิตใช้อินเทอร์เน็ตและสนใจอ่านสิ่งพิมพ์จากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด และสอดคล้องกับการศึกษาของ Liu (2005) ที่ศึกษาพฤติกรรมการอ่านในสภาพแวดล้อมแบบดิจิทัล: การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมการอ่านที่ผ่านมาสืบพบว่า ผู้อ่านใช้เวลาในการอ่านเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศูนย์วิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและธุรกิจ (2558, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการอ่านและการซื้อหนังสือของคนไทย เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตกับการอ่านหนังสือที่เป็นกระดาษพบว่า เกือบครึ่งหรือร้อยละ 41.4 ระบุอ่านหนังสือที่เป็นกระดาษน้อยลง โดยส่วนใหญ่หันไปอ่านเว็บข่าวและเว็บรวบรวมข่าวแทน สำหรับอุปกรณ์ที่นิสิตเลือกใช้เพื่ออ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากที่สุดคือ สมาร์ทโฟน สอดคล้องกับภัททิรา สุวรรณโค (2559, หน้า 34-40) ที่พบว่า รูปแบบสื่อที่เลือกอ่านคือ สื่อไม่ตีพิมพ์มากกว่าสื่อตีพิมพ์ อุปกรณ์ที่นิสิตเลือกใช้เพื่ออ่านสื่อไม่ตีพิมพ์คือ สมาร์ทโฟน ทั้งนี้เพราะเป็นอุปกรณ์ที่สามารถเชื่อมต่อและเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว และด้านสถานที่พบว่า อ่านที่บ้านหรือหอพัก รองลงมาคือ อ่านจากโทรศัพท์มือถือ และอ่านในห้องสมุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบ้านหรือหอพักเป็นสถานที่ส่วนตัวที่นักศึกษาสามารถทำกิจกรรมหรือมีความเจียบสงบต่อการอ่านได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของวัสสิกา รุมาคม (2556) พบว่าสถานที่ที่เลือกอ่านหนังสือบ่อยที่สุดคือบ้าน หอพัก และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชฎาพร ธีรารวรรณ (2555, บทคัดย่อ) และงานวิจัยของเครือวัลย์ ศุภะรัชฎูเดช (2552) พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการอ่านอยู่ในระดับมาก สื่อที่ใช้ในการอ่านคือ อินเทอร์เน็ต ประเภทเนื้อหาที่อ่านคือ บันเทิงคดี สถานที่ในการอ่านคือ บ้าน จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาจะมีความแตกต่างกันส่งผลให้การจัดกิจกรรมหรือการอ่านยวดยความสะดวก สอดคล้องกับความต้องการในการอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสังคมแห่งการเรียนรู้ในปัจจุบัน ที่ข้อมูลข่าวสารมีความรวดเร็วและทันสมัยผู้อ่านหนังสือถ้าอ่านมากจะไต่เปรียบเพราะจะเป็นคนรอบรู กว้างขวาง รุจจริง มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม (ณัฐฉิณี ทินวงษ์, 2554, หน้า 13)

ปัญหาการอ่านของนักศึกษา โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านเนื้อหา พบว่า ไม่ได้กำหนดเนื้อหาก่อนอ่านในแต่ละครั้ง เนื้อหาที่อ่านส่วนใหญ่มาจากอินเทอร์เน็ตไม่มีความน่าเชื่อถือทำให้ตัดสินใจเลือกอ่านยาก การเข้าใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องมีสัญญาณอินเทอร์เน็ต และสื่อมีหลายประเภททำให้มีการตัดสินใจเลือกอ่านยาก ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันทรัพยากรสารสนเทศมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารสนเทศที่อยู่ในอินเทอร์เน็ตที่มีขอบเขตของสารสนเทศกว้างขวางมาก มีความหลากหลาย ไร้พรมแดนและถูกปรับปรุงแก้ไขอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการอ่านแต่ละครั้งต้องมีการกำหนดเนื้อหาที่ชัดเจนเพื่อจะได้อ่านให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการและไม่เสียเวลา การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลที่อ่านก็มีความสำคัญเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาด้านวัตถุประสงค์การอ่านที่พบว่า ไม่มีความพร้อมในการอ่านทำให้ไม่ได้ความรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่านไม่ชัดเจน ไม่มีเป้าหมายในการอ่านที่แน่นอน และขาดสมาธิในการอ่านจะส่งผลให้การอ่านไม่ประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตามสิ่งที่มีความสำคัญและช่วยให้การอ่านประสบความสำเร็จก็คือความสามารถในการอ่านและความเข้าใจในการอ่านโดยเฉพาะความเข้าใจในการอ่านนั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก การอ่านจะไม่เกิดประโยชน์หากผู้อ่านไม่เข้าใจเรื่องที่ตนอ่าน ดังที่ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2542, หน้า 15-27) กล่าวว่า หากเด็กมีความสนใจและมีความต้องการที่จะอ่านแล้วก็จะสามารถอ่านหนังสือได้ดี และสมุทร เช่นเชาวนิช (2549, หน้า 73) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่าเป็นความสามารถที่จะอนุมานข้อสันนิษฐานหรือความหมายอันพึงประสงค์จากสิ่งที่อ่านมาแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจใดๆ เลยถือได้ว่าการอ่านไม่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาด้านสถานที่คือ มีเสียงดังรบกวนในขณะที่อ่าน แสงสว่างในโทรศัพท์มือถือไม่เพียงพอในขณะที่อ่าน สถานที่ให้บริการอ่านไม่เหมาะสมหรือไม่ได้อ่าน เช่น ที่บ้าน ห้องสมุด ร้านขายหนังสือ เป็นต้น และบรรยากาศไม่เอื้ออำนวย เช่น ร้อนเกินไป เย็นเกินไป ทำให้ง่วงนอนหรือไม่อยากอ่าน จะเห็นได้ว่าการอ่านในสถานที่ที่เหมาะสมและมีสิ่งแวดล้อมที่ดีจะส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒนารัตน์ อัฐวงศ์ ฉวีวรรณ สุวรรณภา และธีรวัฒน์ จันทร์จำรัส (2554, บทคัดย่อ) พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมถือเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมการอ่านได้แก่ สถานที่อ่าน ควรมีโอกาสเย็นสบายและเหมาะสม สอดคล้องกับศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2538, หน้า 157-159) กล่าวว่า การจัด

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สถานที่สำหรับการอ่านให้สวยงาม สงบเงียบ สะอาด สะดวกใช้สบายใจ จะช่วยเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านสำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา และการส่งเสริมจากสภาพแวดล้อมทั้งที่บ้าน ครอบครัว การตอบคำถาม การเป็นตัวอย่างที่ดี และการแนะนำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเช่น การอ่านในที่ทำงาน อ่านในห้องสมุด มุมหนังสือหรือมุมอ่านหนังสือพิมพ์รวมทั้งการแสวงหาโอกาสอ่านจากแหล่งหนังสือภายนอกเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง และสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่ทำให้ผู้อ่านพร้อมที่จะอ่านคือ ความสงบ สมาน หรือแม้แต่เสียงเพลงเบาๆ และแสงสว่างถือเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2551, บทคัดย่อ) พบว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต้องประกอบด้วย ความเหมาะสมในเรื่องการจัดและตกแต่งภายใน ความเพียงพอและความสะดวกสบายของที่นั่งอ่านหนังสือ แสงสว่างภายในอาคาร การถ่ายเทอากาศภายในอาคาร ความเงียบสงบ การจัดบรรยากาศที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาริเริ่ม และงานวิจัยของกาญจนา จันทร์สิงห์ (2560, บทคัดย่อ) พบว่า การจัดพื้นที่กว้างขวางและมีการจัดที่นั่งอ่านได้อย่างเหมาะสม การจัดบรรยากาศภายในมีอุณหภูมิเย็นสบายเหมาะสมแก่การศึกษาค้นคว้า และการจัดสถานที่ให้บริการมีความสะอาดมีระเบียบเรียบร้อยจะส่งผลให้ผู้ใช้พึงพอใจในการอ่านและการใช้บริการ ดังนั้นการจัดสถานที่ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอและเหมาะสมทั้งที่บ้านและห้องสมุดเพื่อสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการอ่านให้ดียิ่งขึ้นจะช่วยให้ นักศึกษามีพฤติกรรมการอ่านที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้นักศึกษามีพฤติกรรมการอ่านสารสนเทศเพิ่มขึ้น
2. ควรมีการแนะนำและให้ความช่วยเหลือนักศึกษาในการอ่านและการศึกษาค้นคว้าสารสนเทศจากทรัพยากรสารสนเทศ สื่อออนไลน์ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. ควรจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพด้านการอ่านของนักศึกษา
4. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายและจัดบริการที่สอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของผู้ใช้บริการที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. ศึกษากลยุทธ์ในการเสริมสร้างพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
3. การประเมินสารสนเทศจากการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา จันทร์สิงห์. (2560). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการให้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร (รายงานผลการวิจัย). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- โกชัย สาริกบุตร. (2547). การสร้างความสามารถในการอ่าน. กรุงเทพฯ: สายรุ้งการพิมพ์.
- คณินิจ ก้องกานน. (2552). การศึกษาพฤติกรรมการอ่านและลักษณะการใช้สารสนเทศจากห้องสมุดของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- เครือวัลย์ ศุภะรัฐภูเดช. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมรักการอ่าน และความเป็นผู้คิดก้าวหน้าของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะเศรษฐศาสตร์ และศูนย์วิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและธุรกิจ. (2558). **การศึกษาพฤติกรรมกรอ่านและซื้อหนังสือของคนไทย** (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพฯ: บุรพาสาน.
- ณัฐธินิ ทินวงษ์. (2554). **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนประถมศึกษา**. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญศิริ ภิญาอินันท์. (2546). **การอ่านคืออาหารสมองเพื่อเสริมสร้างเขาวนปัญญา**. สงขลา: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- พรพรรณ จันทร์แดง. (2556). **พฤติกรรมกรอ่านของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา**. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา**, 1(3), 2-11.
- พรพิรุณ หุ่นรอด. (2559). **พฤติกรรมกรอ่าน ความพึงพอใจของผู้อ่านนียารักโรแมนติกจีนย้อนยุค**. การค้นคว้าอิสระวารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พัฒนันรี อัฐวงศ์, ฉวีวรรณ สุวรรณภา และธีรวัฒน์ จันทร์จำรัส. (2554). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรอ่านตามความเห็นของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่** (รายงานผลการวิจัย). แพร่: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่.
- ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือ**. (2560). [Online]. Available: <https://www.jobthai.com/REACH/lifestyle/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%82%E0%B8%A2%E0%B8%8A%E0%B8%99%E0%B9%8C%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B9%84%E0%B8%94%E0%B9%89%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%88%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%AD%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%AA%E0%B8%B7%E0%B8%AD.html>. [2560, กันยายน 10].
- ภัทธีรา สุวรรณโค. (2559). **พฤติกรรมกรอ่านของนิสิตคณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. **อินฟอร์เมชัน**, 23(2), 34-40.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สำนักวิทยบริการ. (2551). **ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม** (รายงานผลการวิจัย). มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัชฎาพร ธีรารวรรณ. (2555). **การศึกษาพฤติกรรมกรอ่าน วิธีการอ่าน และปัญหาการอ่านของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วัสสิกา รุมาคม. (2556). **พฤติกรรมกรอ่านหนังสือของนักศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี**. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยปทุมธานี**, 5(2), 115-121.
- ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์. (2538). **การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์. (2542). **การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน (พิมพ์ครั้งที่ 4)**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. (2546). **การพัฒนาการอ่าน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. (2556). **การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2556**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สมุทร เซ็นเชาวนิช. (2549). **เทคนิคการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ (พิมพ์ครั้งที่ 11)**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Liu, Z. (2005). Reading behavior in the digital environment: Changes in reading behavior over the past ten years. *Journal of Documentation*, 61(6), 700–712.